

Latvijas Republika
Lielvārdes novada pašvaldība
LIELVĀRDES NOVADA DOME

Raiņa iela 11A, Lielvārde, Lielvārdes novads, LV-5070, tel.65053370, fax.65053775, e-pasts.dome@lielvarde.lv, PVN reģ.Nr.90000024489

SĒDES PROTOKOLA PIELIKUMS

Lielvārdē

2010.gada 24.februārī

Nr.2

6.

**PAR ATĻAUJU SIA „ALFOR” ATVĒRT SPĒĻU ZĀLI UN ORGANIZĒT
AZARTSPĒLES LĀČPLĒŠA IELĀ 18, LIELVĀRDĒ**

20.10.2009. Lielvārdes novada dome saņēma SIA “Alfor”, vienotais reģistrācijas nr. 40003512913, iesniegumu (reģ.Nr.889-601), kurā lūgts izsniegt atļauju spēļu zāles atvēršanai un azartspēļu organizēšanai Lāčplēša ielā 18, Lielvārdē.

(1) SIA „Alfor” iesniegumam pievienojis šādus dokumentus:

1. 07.11.2003. izsniegtu un 17.09.2009. pārreģistrētu azartspēļu organizēšanas licenci;
2. zemesgrāmatu apliecības kopiju, kur redzams, ka Izklaides un atpūtas centrs Lāčplēša ielā 18, Lielvārdē, 19.10.2009. ir reģistrēts zemesgrāmatā kā SIA „Alfor” īpašums;
3. 15.10.2009. Lielvārdes novada pašvaldības sastādīts akts par Izklaides un atpūtas centra Lāčplēša ielā 18, Lielvārdē, pieņemšanu ekspluatācijā;
4. Ēkas kadastrālās uzmērīšanas lietas kopija.

Iepazīstoties ar iesniegtajiem dokumentiem, var secināt, ka SIA „Alfor” ir iesniedzis visus Azartspēļu un izložu likuma 41.panta pirmajā daļā noteiktos dokumentus.

(2) Azartspēļu un izložu likuma 41.panta otrajā daļā uzskaitītas tās ēkas, kurās nav atļauts organizēt azartspēles.

Iepazīstoties ar iesniegumam pievienotajiem dokumentiem secināts, ka ēkas - Izklaides un atpūtas centrs - funkcija atļauj telpās veikt plānoto darbību – spēļu zāles atvēršanu un azartspēļu organizēšanu.

No minētā var secināt, ka pašvaldībai, konkrētajā gadījumā Lielvārdes novada domei, nav pienākums atteikt atļaujas izsniegšanu atvērēt spēļu zāli un rīkot azartspēles pamatojoties uz Azartspēļu un izložu likuma 41.panta otro daļu.

(3) Latvijas Republikas Satversmes 106.pants nosaka – ikvienam ir tiesības brīvi izvēlēties nodarbošanos un darbavietu atbilstoši savām spējām un kvalifikācijai.

Vienlaikus Latvijas Republikas Satversmes 116.pants nosaka, ka ir pieļaujams ierobežot personas tiesības brīvi izvēlēties nodarbošanos (konkrētajā gadījumā komercdarbības veikšanu atverot spēļu zāli), ja tas paredzēts likumā, lai aizsargātu citu cilvēku tiesības, demokrātisko valsts iekārtu, sabiedrības drošību, labklājību un tikumību. Kā norādījusi Latvijas Republikas Satversmes tiesa, ikvienas personas pamattiesību ierobežojuma pamatā ir jābūt apstākļiem un argumentiem, kādēļ tas vajadzīgs. Tātad ierobežojums tiek noteikts svarīgu interešu – leģitīma mērķa – labad (*skat.: Satversmes tiesas sprieduma lietā Nr.2004-18-0106 secinājumu daļas 16.punktu*). No Likumā ietvertā regulējuma nepārprotami izriet, ka likumdevējs azartspēļu jomu ir uzskatījis par tādu, kurā nepieciešams īpašs regulējums. Šāds regulējums ir nepieciešams tādēļ, lai mazinātu azartspēļu atkarības veidošanās iespēju un risku. Azartspēļu likumā definētais mērķis tādējādi ir ne tikai novērst atkarības no azartspēlēm veidošanos, bet arī nodrošināt, lai azartspēles netiktu organizētas neatbilstošās vietās un lai tās nebūtu pieejamas noteikta vecuma personām.

(4) Azartspēļu un izložu likuma 41.panta trešajā daļā noteikts, ka, izsniedzot atļauju, jāizvērtē vai azartspēļu rīkošana konkrētajā vietā nerada būtisku valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārumu. No teiktā izriet, ka pašvaldībai ir pienākums izdot administratīvo aktu, veicot noteiktas darbības izvērtēšanu. Tātad lēmums ir satura izvēles administratīvais akts, un, atbilstoši Administratīvā procesa likuma 65.panta trešajai daļai, Lielvārdes novada dome, pamatojoties uz lietderības apsvērumiem, piemērojamās tiesību normas ietvaros nosaka administratīvā akta saturu.

(4.1) Azartspēļu un izložu likums nenosaka, ka pašvaldībai savā administratīvajā teritorijā dzīvojošo iedzīvotāju viedokļa noskaidrošanai jārīko publisko apspriešanu. Tādējādi likumdevējs tam nav piešķīris izšķirošu nozīmi un publiskās apspriešanas laikā gūtie rezultāti nevar būt vienīgais pamatojums gala lēmuma pieņemšanā. Bet, lai izvērtētu Lielvārdes novada administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārumu, viens no veidiem kā to izdarīt ir rīkot sabiedrisko apspriešanu (*skat. Administratīvās rajona tiesas 2009.gada 29.aprīļa spriedumu lietā Nr.A42 4615 07*).

Sabiedrības viedokļa noskaidrošanai, pamatojoties uz Lielvārdes novada domes 15.07.2009. saistošo noteikumu Nr.1 „Lielvārdes novada pašvaldības nolikums” 159., 162., 164.punktu, 2009. gada 19.novembra Lielvārdes novada domes 10.ārkārtas sēdē tika pieņemts lēmums Nr.2 „Par publiskās apspriešanas rīkošanu jautājumā „Vai spēļu zāle „Joker” un vēl vienas spēļu zāles atvēršana Lielvārdē radīs būtisku Lielvārdes novada iedzīvotāju interešu aizskārumu””, kuras rezultāti tika apstiprināti Lielvārdes novada domē 16.12.2009.. Publiskā

apspriešana notika laikā no 23.11.2009. līdz 07.12.2009. un tajā piedalījās 325 no 8429 pilngadīgajiem Lielvārdes novada iedzīvotājiem. Tika izvērtēts pilngadīgo Lielvārdes novada iedzīvotāju viedoklis. Iedzīvotāji iesniegtajās

anketās 15 gadījumos norādīja, ka Lielvārdē nevajag nevienu spēļu zāli, jo jauniešiem rodas atkarība no azartspēlēm, centrā atradīšoties cilvēki alkohola reibumā, kā arī norādīja, ka tas vienkārši nav vajadzīgs. 121 iesniegtajā anketā tika norādīts, ka nevajag atvērt otru spēļu zāli, jo traucējusi arī viena zāle (pamatojums - spēļu zāles vietā jāierīko kas cits (8 respondenti), tuvumā atrodas mākslas skola (7 respondenti), ka palielināsies cilvēku atkarība, kas būs par pamatu ģimeņu iziršanai, kā arī jaunatnes degradācijai (59 respondenti), tiks iztērēta lieka nauda (3 respondenti), tiks apdraudēta sabiedriskā kārtība un drošība (24 respondenti), 20 respondentu spriedumi ir emocionāli bagāti, bet bez precīza satura). 77 respondenti norāda, ka līdz šim „Joker” spēļu zāle nav traucējusi, bet uzskata, ka SIA „Alfor” spēļu zāle radīs negatīvu ietekmi. Spēļu zāles atvēršanu atbalstīja 76 personas.

Vienlaikus Lielvārdes novada iedzīvotāji savāca parakstus pret azartspēļu zāļu atrašanos Lielvārdē - šajā akcijā piedalījās 789 dažāda vecuma iedzīvotāji, no kuriem daļa bija piedalījusies domes izsludinātajā aptaujā. Iedzīvotāji ar saviem parakstiem pieprasīja slēgt esošo spēļu zāli Lielvārdē, Lāčplēša ielā 25, un atteikt atļaujas izsniegšanu spēļu zāles Lielvārdē, Lāčplēša ielā 18, atvēršanai, kā arī pieprasīja domei izstrādāt un pieņemt normatīvos aktus, kas aizliegtu izsniegt atļauju spēļu zāles atvēršanai Lielvārdes novada teritorijā, izņemot gadījumus, ja būtiska iedzīvotāju daļa ir rakstiski izteikusi atbalstu spēļu zāles ierīkošanai. Kā iedzīvotāji norāda, tad minēto prasību izpilde novērstu riska faktoros un draudus Lielvārdes novada iedzīvotājiem iegūt azartspēļu atkarību.

(4.2) Turgus un sabiedriskās domas pētījumu centrs 2006.gada septembrī sagatavoja pētījumu „Sabiedrības attieksme pret azartspēlēm” un 2007.gada aprīlī pētījumu „Latvijas iedzīvotāju attieksme pret azartspēlēm”.

Latvijas iedzīvotāju 2006.gada aptaujas dati liecina, ka tikai 0,1% respondentu valsts līmenī un 0,4% respondentu pašvaldību līmenī atzīmējuši, ka nepieciešams apkarot azartspēles. Pētījumā norādīts, ka azartspēles ierindotas sestajā vietā starp problēmām, kuras Latvijas iedzīvotājiem nodara vislielāko kaitējumu. Vienlaikus lielākā daļa (79%) savus viedokļus aptaujā pauduši, pamatojoties uz sabiedrībā plaši paustiem viedokļiem, bet 9% respondentu balstījušies uz savu pieredzi.

Attiecībā uz nepilngadīgajiem, pētījumos secināts, ka problēmu, kas saistītas ar nepilngadīgu personu tieksmi pēc azartspēlēm, 2006.gadā nebija 95% respondentu, bet 2007.gadā – 90%. Pētījuma nobeigumā norādīts, ka azartspēļu biznes aptaujātos neietekmē 87% ģimeņu - 2006.gadā un 85% - 2007.gadā.

(4.3) Sakarā ar to, ka Azartspēļu un izložu likumā nav definēts termins „būtisks valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārums”,

kā arī nav izstrādāta metodika, kā noteikt un izvērtēt vienlaicīgu valsts un administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārums esamību un tā apmēru, Lielvārdes novada dome lūdz likumdevēja skaidrojumu minētajā

jautājumā.

Latvijas Republikas Finanšu ministrija, atbildot uz Lielvārdes novada domes vēstuli, apliecināja, ka normatīvajos aktos nav noteikta kārtība, kādā ir izvērtējams iedzīvotāju interešu aizskārums, ko varētu radīt jebkāda uzņēmējdarbība konkrētā pašvaldībā. Ministrija norādīja, ka, pieņemot lēmumu, pašvaldībai jāņem vērā gan publiskās aptaujas rezultāti (cik iedzīvotāju piedalījās, izteiktie motivētie viedokļi), gan iespējamie sociālie riski (spēlētāju atkarības rašanās risks un no tā izrietošās sekas), gan ieguvumi (legālas uzņēmējdarbības attīstība novadā, nodokļu ieņēmumi pašvaldības budžetā, jaunu darba vietu radīšana un infrastruktūras attīstība). Ministrija norāda, ka azartspēļu rīkotājiem ir izvirzītas īpaši stingras prasības, lai novērstu nelabvēlīgu sociālo seku rašanos (vecuma ierobežojums, smēķēšanas aizliegums, telpās jāizliek brīdinājums par azartspēļu sekām, kā arī nodrošinājums ar paškontroles testiem, u.c.), kā arī norāda, ka izvirzīto prasību izpildi kontrolē dažādas institūcijas.

Pašvaldības izsludinātajā sabiedriskajā aptaujā izteikto iebildumu pret spēļu zāles atvēršanu bija motivējuši 136 aptaujas dalībnieki, kas sastāda 1.6 procentus no Lielvārdes novadā dzīvojošām pilngadīgām personām.

Kā nosaka Azartspēļu un izložu likums, tad azartspēles var organizēt Latvijas Republikā reģistrēta kapitālsabiedrība, kura ir saņēmusi nepieciešamās licences. Ierīkojot jaunu uzņēmējdarbības vietu, Lielvārdē tika sakopta vide, ierīkots gājēju trotuārs, bet, uzsākot darbību, tiktu radītas jaunas darba vietas. Tā kā azartspēles noteiktai cilvēku grupai var radīt atkarību no tām, tad likumdevējs ir izvirzījis azartspēļu organizētājam noteiktas prasības un noteicis īpašu kārtību, lai konkrētā vietā uzsāktu šo uzņēmējdarbības veidu, noteicis ierobežojumus spēļu zāles apmeklētāju vecumam, tādā veidā mazinot iespēju rasties atkarībai (saskaņā ar Azartspēļu un izložu likuma 37.pantu, azartspēļu organizētājam jānodrošina, lai azartspēļu telpās neiekļūtu personas, kuras nav sasniegušas 18 gadu vecumu). Atbildība par azartspēļu organizēšanas un rīkošanas noteikumu pārkāpumiem ir paredzēta Administratīvo pārkāpumu kodeksā (204⁵.pants), kur sods ir no naudas soda līdz tiesību veikt zināma veida uzņēmējdarbību atņemšanai.

Likums „Par izložu un azartspēļu nodevu un nodokli” nosaka, ka azartspēļu organizētājs maksā azartspēļu nodokli - par katra automāta katru spēles vietu Ls 1680,- gadā (likuma 3.pants), no kura 25 procenti (420,-) tiek ieskaitīti pašvaldības, kuras teritorijā tiek organizētas azartspēles, budžetā (likuma 12.pants). Tā kā spēļu zālē saskaņā ar Azartspēļu un izložu likuma 22.pantu tiek ekspluatēti vismaz 20 automāti, tad pašvaldības budžetā gadā tiktu ieskaitīta daļa no azartspēļu nodokļa Ls 8400,-.

(4.4) Iepazīstoties ar esošo situāciju Lielvārdē, jāsecina, ka pretējā ielas pusē – Lāčplēša ielā 25, atrodas līdzīgs objekts - spēļu zāle (SIA „Joker”). Par SIA

„Joker” darbību Lielvārdes novada pašvaldībā līdz brīdim, kad tika uzsākta SIA „Alfor” iesnieguma izskatīšana, nebija saņemti iedzīvotāju iebildumu, kas liecinātu par to, ka SIA „Joker” spēļu zāles atrašanās konkrētajā vietā radītu iedzīvotāju interešu aizskārumu. Tā kā abu šo ēku ģeogrāfiskais izvietojums ir līdzvērtīgs, nav pieļaujama situācija, ka viena darbības veida uzņēmumiem tiek radīti dažādi darbības nosacījumi.

Kā nosaka Administratīvā procesa likuma 6.pants, tad „pastāvot vienādiem faktiskiem un tiesiskiem apstākļiem, iestāde pieņem vienādus lēmumus”.

(5) SIA „Alfor” 20.10.2009. iesnieguma izskatīšana tika uzsākta Lielvārdes novada domes 28.10.2009. sēdē, kurā piedalījās SIA „Alfor” pārstāvis M.Skujiņš. SIA „Alfor” pārstāvis paskaidroja, ka firmas mērķauditorija ir klients ar stabiliem ienākumiem, ka nepilngadīgi jaunieši spēļu zālēs netiek ielaisti, ka ir nodrošināta noteikta līmeņa apkalpošana un arī kvalitatīvi apsardzes pakalpojumi. Pārstāvis norādīja, ka objektā ir ieguldīti ievērojami finanšu līdzekļi un firma vēlas tos izmantot atbilstoši plānotajiem mērķiem, nevēloties tos zaudēt.

(6) 2006.gada 18.oktobrī SIA “Alfor” bija iesniedzis Lielvārdes novada domē iesniegumu ar lūgumu atļaut spēļu zāles atvēršanu un azartspēļu rīkošanu Lāčplēša ielā 18, Lielvārdē. Tā kā konkrētajām telpām (mājai) šajā laikā bija dzīvojamās mājas statuss, tad 01.12.2006. dome nolēma, ka atļauja spēļu zāles atvēršanai tiks izsniegta tikai pēc tam, kad SIA „Alfor” iesniegs dokumentus, kas apliecinās, ka ēka Lāčplēša ielā 18, Lielvārdē, var tikt izmantota plānotajam mērķim (ēkā daudzus gadus atradās veikals; veicot dokumentu pārbaudi tika konstatēts, ka ēka zemesgrāmatā ir reģistrēta kā dzīvojamā ēka; līdz tam nevienam nebija šaubu, ka ēka ir sabiedriska būve). Turpmāko darbību rezultātā (SIA „Alfor” paziņo domei par nekustamā īpašuma iegādi un jaunas ēkas būvniecību, jo publiskās apspriešanas rezultātā sabiedrība izteica viedokli par jaunas, modernas ēkas būvniecību) tika uzbūvēta jauna ēka – izklaides un atpūtas centrs. Vienlaikus, pamatojoties uz Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas norādījumiem un to, ka ēku Lāčplēša ielā 18, Lielvārdē, bija paredzēts nojaukt, Lielvārdes novada dome 28.11.2007. atcēla augstāk minēto 01.12.2006. lēmumu. 07.01.2008. SIA „Alfor” iesniedza Administratīvajā rajona tiesā pieteikumu par Lielvārdes novada domes 28.11.2007. sēdes lēmuma atcelšanu. Pieteikumā SIA „Alfor” norāda, ka bija paļāvies uz domes lēmumu, ka pēc pārbūves un dokumentu sakārtošanas tiks saņemta atļauja atvērt spēļu zāli un organizēt azartspēles. Līdz ar to, plānojot ilgtermiņa investīcijas, nopirka īpašumu un, ievērojot domes norādījumus, atteicās no vecās ēkas rekonstrukcijas un nolēma būvēt jaunu ēku. Lieta tiesā uz šo brīdi vēl nav izskatīta.

(7) Deputāts A.Kleperis domes sēdes laikā izteica viedokli: „Uzskatu, ka sarežģīti pētījumi nav nepieciešami, pilnīgi pietiktu ar vienu pašvaldības policistu, kas vienas dienas garumā veiktu iedzīvotāju plūsmas uzskaiti, kas

pārvietojas gar jaunuzcelto ēku Lāčplēša ielā 18, Lielvārdē. Tā mēs uzzinātu, cik iedzīvotāju pārvietojas gar šo ēku ejot uz grāmatnīcu, mākslas skolu, uz

veikaliem iepirkties, apmeklējot pastu, poliklīniku un dodoties uz savām mājām. Es uzskatu, ka šajā vietā, konkrēti šajā adresē Lāčplēša ielā 18, Lielvārdē, atļaujot atvērt spēļu zāli, tiks radīts būtisks Lielvārdes iedzīvotāju interešu aizskārums un tas ir mans arguments. Tāds ir mans viedoklis”.

Izskatot SIA “Alfor” iesniegumu, pamatojoties uz likuma „Par pašvaldībām” 21.panta pirmās daļas 27.punktu, Azartspēļu un izložu likuma 41.pantu, 42.panta ceturto, piekto, septīto un astoto daļu, Administratīvā procesa likuma 6., 13.pantu, 63.panta pirmās daļas 1.punktu, 65.panta trešo daļu, 79.pantu, uzklusot Finanšu komitejas priekšsēdētāju I.Balodi, **atklāti balsojot:** par – 8 deputāti (I.Balodis, A.Eglītis, R.Graudiņš, D.Kļava, A.Pētersons, I.Rags, R.Saulītis, A.Troska); pret – 5 deputāti (A.Kleperis, A.Kruvesis, J.Reihlers, A.Streile, V.Volonte); atturas – 1 deputāts (M.Mālmeisters), Lielvārdes novada dome **nolemj:**

1. Atļaut SIA „Alfor”, vienotais reģistrācijas nr. 40003512913, juridiskā adrese Pliņciema iela 12, Mārupe, atvērt spēļu zāli un organizēt azartspēles telpās Lāčplēša iela 18, Lielvārde, Lielvārdes novads.

2. Lēmumu var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas Administratīvajā rajona tiesā Antonijas ielā 6, Rīgā.

3. Kontroli par lēmuma izpildi veikt pašvaldības izpilddirektoram.

Sēdes vadītājs
Domes priekšsēdētājs

I.Balodis